

جزئیات پیشنهادات ارمنستان برای بازگشایی مسیرها با آذربایجان

نیکول پاشینیان، نخست‌وزیر ارمنستان، امروز در مقاله‌ای در «آرمن‌پرس» به موضوع بازگشایی انسداد در منطقه قفقاز جنوبی پرداخته و تأکید کرد که موضوع ارتباطات منطقه‌ای اغلب توسط جمهوری آذربایجان مطرح می‌شود.

به گزارش آران نیوز به نقل از تسنیم، پاشینیان پیشنهادات طرف ارمنی را که باکو تاکنون نپذیرفته است، بیان کرد. با این حال، به گفته نخست‌وزیر ارمنستان، طرف ارمنی به انعطاف پذیری خود ادامه می‌دهد و پیشنهادات جدیدی روی میز مذاکره قرار دارد.

متن کامل مقاله پاشینیان به شرح زیر است:

مسئله ارتباطات منطقه‌ای، موضوعی است که جمهوری آذربایجان بیش از همه بر آن مانور می‌دهد یا آن را تشدید می‌کند. جمهوری آذربایجان می‌گوید که ارمنستان به تعهدات خود عمل نمی‌کند و به این واقعیت آشکار اشاره می‌کند که مسیرهای ارتباطی بین ارمنستان و جمهوری آذربایجان بسته هستند.

نخست باید تأکید کرد که ارمنستان هیچ تعهد یک جانبه‌ای ندارد. هر دو طرف متعهد شده‌اند که تمامی مسیرهای ارتباطی حمل و نقل و اقتصادی را برای یکدیگر باز کنند. امروز هیچ یک از مسیرهای ارتباطی حمل و نقل یا اقتصادی جمهوری آذربایجان برای ارمنستان یا مسیرهایی که از ارمنستان می‌گذرند، باز نیست؛ نه جاده، نه راه آهن، نه خط لوله، نه خط انتقال برق و نه کابل.

دولت ارمنستان در سال 2022 پیش‌نویس طرحی را برای ایجاد سه گذرگاه مرزی بین ارمنستان و جمهوری آذربایجان ارائه کرده بود که به موجب آن، امکان ورود کامیون‌ها و خودروهای سواری آذربایجان به خاک جمهوری ارمنستان و تردد به سمت نخجوان و ترکیه فراهم می‌شد.

این طرح‌ها صرفاً به دلیل موضع منفی جمهوری آذربایجان به تصویب نرسیده‌اند و دولت جمهوری ارمنستان می‌تواند طی یک تا دو هفته آن‌ها را تصویب کند. البته، زیرساخت‌های لازم برای ورود به نخجوان وجود ندارد و باید ساخته شود، اما این کار نیز می‌تواند نسبتاً سریع انجام شود.

اما در حال حاضر، از نظر آمادگی زیرساخت‌های فیزیکی، به عنوان مثال، کامیون‌ها می‌توانند از طریق گذرگاه کورنیدزور در مسیر لاجین-کورنیدزور وارد خاک جمهوری ارمنستان شوند، از جاده‌های ما به سمت مرز ارمنستان-ترکیه حرکت کنند و از طریق گذرگاه مارگارا وارد ترکیه شوند. همین امر در جهت مخالف نیز صادق است. زیرساخت فیزیکی لازم برای چنین حمل و نقل ترانزیتی در حال حاضر آماده است و فقط یک تصمیم حقوقی باقی مانده است. ما آماده‌ایم چنین تصمیمی را اتخاذ کنیم، اگر جمهوری آذربایجان و ترکیه علاقه مند باشند.

ما امنیت حمل و نقل محموله‌ها را تضمین خواهیم کرد، اما اگر برای رانندگان و کامیون‌های آذربایجانی مشکل روانی وجود داشته باشد، این حمل و نقل می‌تواند توسط کامیون‌های ترکیه‌ای سازماندهی شود که همواره در جاده‌های ارمنستان تردد داشته‌اند و امروز نیز فعالانه تردد می‌کنند. کامیون‌های سایر کشورها نیز می‌توانند این کار را انجام دهند.

اما می‌خواهم بار دیگر به طور رسمی تأکید کنم که ارمنستان هرگز، چه به صورت کتبی و چه شفاهی، هیچ تعهدی را نپذیرفته، موافقت نکرده و حتی اشاره‌ای نکرده که تأمین امنیت در قلمرو خود، از جمله حمل و نقل مسافر یا بار بین المللی یا آذربایجانی، باید یا می‌تواند به کشور دیگری واگذار شود. چنین چیزی رخ نداده و به سادگی وجود ندارد. برعکس، ارمنستان متعهد شده که امنیت گذر را تضمین کند و ما آماده انجام این کار هستیم.

ارمنستان هرگز، چه به صورت کتبی و چه شفاهی، هیچ تعهدی را نپذیرفته، موافقت نکرده و حتی اشاره‌ای نکرده است که می‌تواند با هرگونه محدودیتی در حاکمیت، صلاحیت یا تمامیت ارضی خود، از جمله در مورد ارتباطات از غرب جمهوری آذربایجان از طریق قلمرو جمهوری ارمنستان به جمهوری خودمختار نخجوان موافقت کند.

ارتباط جمهوری خودمختار نخجوان از طریق قلمرو جمهوری ارمنستان با غرب جمهوری آذربایجان، زیرمجموعه‌ای از موضوع کلی ارتباطات منطقه‌ای است و در این مورد نیز ارمنستان هرگز مانعی ایجاد نکرده است.

علاوه بر این، ما در این مورد نیز حداکثر خلاقیت و انعطاف پذیری را به خرج داده ایم و همچنان به این رویکرد ادامه می دهیم. در سال 2022، با توجه به نگرانی های جمهوری آذربایجان، پیشنهاد دادیم که بر اساس اصل عمل متقابل، عملکرد اولیه کنترل گذرنامه و گمرک و سایر کنترل های مربوط به کالاها در هنگام عبور از مرز، به یک سازمان بین المللی متخصص واگذار شود. جمهوری آذربایجان با این پیشنهاد موافقت نکرد.

اکنون نیز، با توجه به ادعای جمهوری آذربایجان مبنی بر اینکه شهروندان این کشور به دلیل مناقشه طولانی مدت از انجام کنترل های مرزی و گمرکی جمهوری ارمنستان اجتناب خواهند کرد، پیشنهاد کرده ایم که در این مرحله، بازگشایی ارتباطات در مسیرهای زنگلان-مغری-اردوباد و بالعکس، و همچنین یراسخ-اردوباد-مغری و بالعکس، با حمل و نقل بار ریلی آغاز شود.

علاوه بر این، ما به صورت کتبی گزینه ای را پیشنهاد کرده ایم که به حاکمیت، صلاحیت و تمامیت ارضی هیچ یک از طرفین خدشه ای وارد نمی کند. اگر دغدغه باکو تأمین حمل و نقل مطمئن بار به نخجوان و بالعکس است، این مسئله حل شده است.

تنها چیزی که باقی می ماند این است که جمهوری آذربایجان بگوید: بله. مدتی نیز طول خواهد کشید تا راه آهن نرنادزور-کارچوان در خاک جمهوری ارمنستان ساخته شود. در بخش یراسخ-مرز نخجوان نیز باید یک قطعه کوتاه راه آهن ساخته شود، اما این برای ارتباط ریلی ارمنستان، آذربایجان و ترکیه ضروری است و این کار نیز می تواند به سرعت انجام شود.

بر اساس همین اصل، ما آماده ارائه ترانزیت خطوط لوله، خطوط انتقال برق و کابل ها از جمهوری آذربایجان به نخجوان هستیم. مشخص نیست که چرا این پیشنهادات از سوی جمهوری آذربایجان رد می شوند. امیدوارم که این کار برای ایجاد بهانه ای ساختگی برای تشدید تنش نباشد.

جمهوری آذربایجان همچنین اعلام می کند که اگر ارمنستان مسیری به نخجوان ارائه ندهد، آن ها ارتباط غرب جمهوری آذربایجان و نخجوان را از طریق خاک جمهوری اسلامی ایران تضمین خواهند کرد. خدای ناکرده، ما مخالفتی نداریم، این مسئله مربوط به روابط جمهوری اسلامی ایران و جمهوری آذربایجان و تصمیم آن هاست.

اما برای شفافیت بیشتر، ما تأکید می کنیم که جمهوری ارمنستان آماده است تا گذر از غرب جمهوری آذربایجان به جمهوری خودمختار نخجوان را با همان شرایط حقوقی که ایران پیشنهاد می کند، فراهم کند.

جمهوری آذربایجان در پاسخ به این می گوید که گذر باید بدون مانع باشد. یعنی آیا گذر از طریق ایران با مانع همراه است؟ مگر نه اینکه ما می گوئیم آماده ایم همان گذر را با همان شرایط حقوقی فراهم کنیم؟

بر اساس اصل عمل متقابل، ما آماده ایم تا برخی ساده سازی ها در رویه های گذر و همچنین پیاده سازی مکانیزم های خودکار را انجام دهیم. پس چرا جمهوری آذربایجان این پیشنهادات سازنده ما را رد می کند؟

اعتقاد یراسخ من این است که بازگشایی تمامی مسیرهای ارتباطی اقتصادی و حمل و نقل منطقه ای، از جمله از غرب جمهوری آذربایجان از طریق خاک جمهوری ارمنستان به جمهوری خودمختار نخجوان و بالعکس، و از مغری جمهوری ارمنستان تا یراسخ از طریق خاک جمهوری آذربایجان (جمهوری خودمختار نخجوان) و بالعکس، به طور کامل آماده شده و برای اجرای آن تنها به موافقت جمهوری آذربایجان نیاز است. rdquo;